

Spis treści

Świadkowie

1.	Wiedza o Roku Tysięcznym	7
	Archeologia	8
	Akty i dokumenty	9
2.	Narratorzy.....	13
	Dzieła literackie	13
	Pisanie historii.....	14
3.	Świadectwa a ewolucja kulturalna	21
	Wizja zakonna	21
	Obserwacje lokalne	22
4.	Ku historii postaw umysłowych	25

Część pierwsza Sens Historii

5.	Rok Tysięczny od Wcielenia.....	33
	Sens Ottona III	34
	O końcu świata	35
6.	Oczekiwanie	37
	Milenum.....	37
	Rok 1033	38

Część druga
Mechanizmy umysłowe

I.	Wykształcenie	43
	Richer wezwany na naukę do Chartres	45
	Z korespondencji Gerberta: „O kopistach i o księgach...”	45
8.	Gerbert i jego nauczanie w Reims.....	47
	Logika	47
	Retoryka	47
	Astronomia	48
	Geometria	50
9.	Kształcenie mnichów.....	53
	O niebezpieczeństwie czytania poetów	53
	Podążając za tokiem medytacji	54
	Pragnienie Boga	55
	Studiowanie — droga do doskonałości	56
	Symbolika.....	58

Część trzecia
Widzialne i niewidzialne

10.	Mistyczne współzależności	63
	„Powiązanie spekulatywne”	63
I1.	Ład społeczny i świat nadprzyrodzony	67
	Jeruzalem niebieskie	68
	Społeczeństwo kościelne.....	69
	Trzy stany.....	70
12.	Obecność zmarłych.....	73
13.	Relikwie	77
	Królowie cudotwórcy	77
	Moc świętych ciał	78

Odnalezienie głowy Jana Chrzciciela	79
Cudowne zdarzenie	81
14. Cuda	83
Szalbierstwa	84
Zwycięstwo kultu relikwii	86
Cuda świętej Foy	89
Cuda świętego Benedykta	92

Część czwarta

Nadzwyczajne zjawiska Tysiąclecia

15. Znaki na niebie	97
Komety	97
Zaćmienia	98
Gwiezdne walki	99
16. Zakłócenia biologiczne	101
Potwory	101
Epidemie	101
Głód	102
17. Wstrząs duchowy: symonia	107
18. Choroba herezji	111
„W wiosce Yertus”	111
Herezja w samym Orleanie	113
19. Zburzenie świątyni	117

*Część piąta
Interpretacja*

20. Szalejące зло	123
Demon	123
Spotkania Raula Glabera z szatanem	125

21.	Dobroczynne siły.....	129
	Niejasności	129
	Raul Glaber i święty Germain	131
	Trwać w gotowości	132

*Część szósta
Oczyszczenie*

22.	Wykluczenia ze wspólnoty	137
	Ofiara	137
	Antysemityzm.....	138
	Ekskomunika	138
	Stosy	139
23.	Indywidualne akty pokuty	143
	Jałmużna	143
	Umartwienia	148
	Pielgrzymka	149
	Psalmodia	150
	Śluby zakonne	151
24.	Pokój Boży	153
	Zgromadzenia pokoju	153
	Przysięga pokoju.....	155
	Rozejm Boży	157
25.	Pielgrzymki zbiorowe	159
	Do Jeruzalem.....	159
	Wielki zryw	161
	Pielgrzymka i eschatologia	162

*Część siódma
Nowe Przymierze*

26.	Wiosna świata.....	165
27.	Reforma Kościoła	167

Hierarchowie-reformatorzy	167
Niech każdy pozostanie w swoim zakonie.....	168
Opactwo Świętego Wiktora w Marsylii.....	169
Cluny.....	172
Wilhelm z Yolpiano	173
 28. Nowe kościoły	175
Reims	175
„Biała szata”	176
Klasztor Świętego Marcina w Tours	176
Orlean	178
 29. Żniwo relikwii.....	179
O tym, jak wszędzie odkrywano święte relikwie	179

*Część ósma
Rozkwit*

30. Krzewienie wiary	185
Misionarze.....	185
Ewangelizacja, krzyż i symbolika kościelna	187
 31. Święta wojna.....	189
Obrona Narbonne	189
Ofensywa w Hiszpanii.....	190
 32. Bóg się wciela.....	193
Cudowne znaki eucharystyczne	193
Cluny i msza	195
Król, obrońca Chrystusa	196
 33. Krzyż	199
Chronologia	205
Bibliografia	209